

Briselē, 2024. gada 19. decembrī
(OR. en)

EUCO 50/24

CO EUR 44
CONCL 6

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Eiropadomes sanāksme (2024. gada 19. decembrī) – secinājumi

Delegāciju vajadzībām šai pavadvēstulei ir pievienoti secinājumi, ko Eiropadome pieņēma minētajā sanāksmē.

Eiropadomes locekļi atzīmēja pirmās Eiropadomes sanāksmes 50. gadadienu.

Eiropadome rīkoja viedokļu apmaiņu ar Ukrainas prezidentu.

ES un Rietumbalkānu samits, kas norisinājās 2024. gada 18. decembrī, iezīmē jaunu impulsu stratēģiskajai partnerībai starp Eiropas Savienību un Rietumbalkāniem.

I. UKRAINA

1. Šodien, vairāk nekā 1000 dienas kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma sākuma, Eiropadome atkārtoti pauž stingru nosodījumu Krievijas agresijas karam pret Ukrainu, kas ir nepārprotams ANO Statūtu pārkāpums, un vēlreiz apstiprina savu pastāvīgo atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās. Tā turklāt vēlreiz apstiprina Eiropas Savienības nelokāmo apņemšanos arī turpmāk sniegt Ukrainai un tās tautai politisko, finansiālo, ekonomisko, humanitāro, militāro un diplomātisko atbalstu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, un tik intensīvi, cik vajadzīgs. Krievija nedrīkst gūt virsroku.
2. Eiropadome atkārtoti pauž atbalstu visaptverošam, taisnīgam un ilgstošam mieram, kura pamatā ir ANO Statūtu un starptautisko tiesību principi, atbilstoši Ukrainas miera formulas galvenajiem principiem un mērķiem un uzsver principu, ka neviena iniciatīva attiecībā uz Ukrainu nevar tikt īstenota bez Ukrainas. Šajā nolūkā Eiropas Savienība un tās dalībvalstis turpinās savus intensīvos globālo kontaktu centienus un piedalīsies diskusijās, kas skar Eiropas drošību.

3. Eiropadome pārskatīja darbu, kas paveikts saistībā ar militārā atbalsta sniegšanu Ukrainai. Lai palīdzētu Ukrainai efektīvi aizsargāties pret Krievijas agresiju, Eiropadome aicina steidzami pastiprināt centienus, jo īpaši attiecībā uz pretgaisa aizsardzības sistēmu, munīcijas un raķešu piegādi, kā arī Ukrainas brigādēm nepieciešamo apmācību un aprīkojuma nodrošināšanu. Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir pastiprināt darbu pie tā, lai vēl vairāk atbalstītu un attīstītu Ukrainas aizsardzības industriju un padziļinātu tās sadarbību ar ES aizsardzības industriju. Tā atgādina, cik svarīgi ir īstenot visus G7 iniciatīvas “Ātrāka ārkārtas ieņēmumu izmantošana Ukrainai domātiem aizdevumiem” (*ERA*) komponentus, tostarp militāro vajadzību komponentu, un aicina pēc iespējas ātrāk praktiski īstenot saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu pieņemtos lēmumus. Tā arī aicina Padomi paātrināt darbu pie tā, lai stiprinātu ES militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam.
4. Eiropadome atzinīgi vērtē Ukrainas mehānisma apņēmīgo īstenošanu. Kopējie maksājumi Ukrainai saskaņā ar mehānismu 2024. gadā veidos 16,2 miljardus EUR. Paredzams, ka 2025. gadā izmaksas no mehānisma sasniegs 12,5 miljardus EUR. Turklāt Eiropadome atzinīgi vērtē to, ka tiek ātri īstenota G7 *ERA* iniciatīva 45 miljardu EUR (50 miljardu USD) apmērā nolūkā atbalstīt Ukrainas pašreizējās un turpmākās militārās, budžeta un rekonstrukcijas vajadzības. Saskaņā ar šo iniciatīvu Eiropas Savienība plāno janvārī sākt izmaksu veikšanu, kuras 2025. gadā kopsummā sasniegs 18,1 miljardu EUR. Tiks turpināta visu attiecīgo juridisko un finansiālo aspektu risināšana.
5. Eiropadome atgādina, ka viss militārais atbalsts tiks sniegts, pilnībā respektējot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

6. Eiropadome stingri nosoda Krievijas pastiprināto un mērķtiecīgo kampaņu, kura vērsta pret Ukrainas enerģētikas un citu civilo infrastruktūru un kuras mērķis ir izmantot ziemas iestāšanos par ieroci. Tā aicina palielināt materiālo atbalstu un paātrināt tā piegādi, lai palīdzētu Ukrainai uzturēt savas elektroenerģijas infrastruktūras darbību. Šajā sakarā Eiropadome pauž atzinību dalībvalstīm, jo īpaši Ukrainai kaimiņos esošajām dalībvalstīm, par elektroenerģijas eksportu uz Ukrainu un uzsver, ka to ir jāturpina palielināt. Tā arī aicina prioritārā kārtā vēl vairāk integrēt Ukrainas un Moldovas Republikas energosistēmas Savienības enerģotīklā.
7. Ir jāturpina centieni vēl vairāk ierobežot Krievijas spēju karot. Šajā sakarā Eiropadome pauž gandarījumu par to, ka ir pieņemta piecpadsmitā pret Krieviju vērsto sankciju pakete, tostarp pasākumi pret “ēnu floti”. Tā arī atkārtoti aicina sankcijas īstenot pilnībā un efektīvi un noteikt turpmākus līdzekļus un pasākumus, lai novērstu to, ka tās tiek apietas, izmantojot arī trešās valstis. Eiropas Savienība joprojām ir gatava palielināt spiedienu uz Krieviju, tostarp, pieņemot turpmākas sankcijas. Ievērojot ES tiesību aktus, Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem, kamēr Krievija nebūs izbeigusi agresijas karu pret Ukrainu un kompensējusi šā kara radīto kaitējumu.
8. Eiropadome stingri nosoda trešo valstu, kā arī šo valstu aktoru un vienību sniegto atbalstu, kurš ļauj Krievijai turpināt agresijas karu pret Ukrainu. Ieroču nodošana un militārās sadarbības starp Krieviju un KTDR un Irānu padziļināšanās, kā arī KTDR bruņoto spēku izvietošana Krievijā un to izmantošana kaujaslaukā pret Ukrainu ir kara eskalācija starptautiskā mērogā ar nopietnām sekām starptautiskajam mieram un drošībai. Eiropadome mudina visas valstis nekavējoties pārtraukt jebkādu tiešu vai netiešu palīdzību Krievijai tās agresijas karā pret Ukrainu.

9. Eiropas Savienība joprojām ir apņēmības pilna koordinācijā ar starptautiskajiem partneriem atbalstīt Ukrainas atjaunošanu, atveseļošanu un rekonstrukciju. Minētajā sakarā svarīga nozīme būs Ukrainas atveseļošanas konferencei, ko Itālija rīkos 2025. gada jūlijā. Eiropas Savienība turpinās cieši strādāt ar Ukrainu un atbalstīs tās reformu centienus virzībā uz Eiropu.

II. TUVIE AUSTRUMI

10. Eiropadome pievērsās situācijai un jaunākajām norisēm Tuvajos Austrumos. Tā atgādina savus iepriekšējos secinājumus par Tuvajiem Austrumiem.
11. Eiropadome pauž gandarījumu par 2024. gada 27. novembra vienošanos par pamieru starp Izraēlu un Libānu, kas panākta pēc starpniecības centieniem, kurus jo īpaši īstenoja Francija un Amerikas Savienotās Valstis. Tā mudina puses īstenot pamieru saskaņā ar vienošanos un aicina pilnībā un simetriski īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju 1701. Šajā sakarā Eiropadome atgādina, cik būtiska stabilizējoša loma Libānas dienvidos ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Pagaidu spēkiem Libānā (*UNIFIL*). Eiropas Savienība turpinās atbalstīt Libānas valsts suverenitāti, teritoriālo integritāti un valsts veidošanas centienus, tostarp, palīdzot stiprināt Libānas bruņotos spēkus. Eiropadome aicina Libānas politiskos līderus veikt nepieciešamos pasākumus, lai pārvarētu ieilgušo politisko un ekonomisko strupceļu, tostarp, ātri ievēlot prezidentu.

12. Eiropadome pauž dziļas bažas par sekām, ko 2024. gada 28. oktobrī pieņemtie Izraēlas tiesību akti atstāj uz *UNRWA* spēju īstenot savas pilnvaras. Eiropadome uzsver, cik svarīga loma ir *UNRWA*, kura sniedz būtisku atbalstu civiliedzīvotājiem gan Gazā, gan plašākā reģionā. Ļoti svarīgi ir turpināt *UNRWA* rīcības plāna īstenošanu.
13. Eiropadome atkārtoti aicina saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 2735 nekavējoties panākt pamieru Gazā, bez nosacījumiem atbrīvot visus ķīlniekus, steidzami uzlabot humānās palīdzības piekļuvi un īstenot tās netraucētu sadali plašā apmērā visā Gazā, kā arī nodrošināt ilglaicīgu karadarbības izbeigšanu.
14. Eiropadome atkārtoti uzsver Eiropas Savienības apņemšanos ievērot starptautiskās tiesības un panākt visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu mieru, kura pamatā ir divu valstu risinājums saskaņā ar atbilstīgajām ANO Drošības padomes rezolūcijām, kas paredz divu demokrātisku valstu – Izraēlas un Palestīnas – līdzāspastāvēšanu mierā drošās un atzītās robežās. Eiropas Savienība ir gatava palīdzēt visos centienos panākt šo risinājumu un aicina visas puses atturēties no darbībām, kas apdraud tā dzīvotspēju. Eiropas Savienība turpinās atbalstīt Palestīniešu pašpārvaldi, lai palīdzētu apmierināt tās visneatliekamākās vajadzības, veidot institucionālās spējas un īstenot tās reformu programmu.

15. Pēc Asada (*Assad*) noziedzīgā režīma krišanas Sīrijā Eiropadome uzsver vēsturisko iespēju no jauna apvienot un atjaunot valsti un norāda, ka svarīgs ir iekļaujošs un Sīrijas vadīts politiskais process, kas atbilst Sīrijas iedzīvotāju leģitīmajām vēlmēm, saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūcijas 2254 pamatprincipiem. Šajā sakarā Eiropas Savienība atbalsta darbu, ko veic ANO īpašais sūtnis Sīrijā. Atbilstīgi starptautiskajām tiesībām būtu pilnībā jārespektē Sīrijas neatkarība, suverenitāte un teritoriālā integritāte drošās robežās. Eiropadome uzsver, ka ir jānodrošina cilvēktiesību, tostarp sieviešu tiesību, ievērošana, ar atsevišķu reliģisku grupējumu nesaistīta pārvaldība un reliģisko un etnisko minoritāšu pārstāvju aizsardzība un ka ir jāaizsargā Sīrijas kultūras mantojums. Tā aicina visas puses saglabāt nacionālo vienotību un nodrošināt visu civiliedzīvotāju aizsardzību, sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, kā arī to, ka tiek radīti apstākļi iekļaujošai un mierīgai politiskai pārejai un Sīrijas bēgļu drošai, brīvprātīgai un cieņpilnai atgriešanai, kā noteicis *UNHCR*. Eiropadome arī izceļ to, cik svarīgi ir cīnīties pret terorismu, novērst teroristu grupu atkārtotu aktivizēšanos un iznīcināt atlikušos Sīrijas ķīmisko ieroču krājumus. Šajā sakarā Eiropadome aicina Komisiju un Augsto pārstāvi iesniegt Padomei variantus pasākumiem nolūkā atbalstīt Sīriju.

III. ES PASAULĒ

16. Eiropadome rīkoja stratēģisku diskusiju par ES globālo iesaisti un prioritātēm pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā.

IV. NOTURĪBA, GATAVĪBA, KRĪŽU NOVĒRŠANA UN REAGĒŠANA UZ TĀM

17. Ņemot vērā Sauli Nīnisti (*Sauli Niinistö*) iesniegto ziņojumu “Drošāk kopā – Eiropas civilās un militārās gatavības un sagatavotības stiprināšana”, Eiropadome atkārtoti apstiprina, cik svarīgi un steidzami ir stiprināt noturību, gatavību un krīžu novēršanas un reaģēšanas spējas saistībā ar mainīgo drošības apdraudējuma ainu un dabas katastrofu pieaugošo skaitu, ko izraisa klimata pārmaiņas un vides degradācija. Pamatojoties uz Stratēģisko programmu un Eiropadomes 2023. gada jūnija un 2024. gada marta secinājumiem, Eiropadome uzskata, ka ir vajadzīga uzlabota un koordinēta militārā un civilā gatavība un stratēģiska krīzes pārvarēšana, izmantojot visu apdraudējumu un visu sabiedrību aptverošu pieeju. Tas būtu jāpanāk attiecīgā gadījumā sinerģijā ar NATO, iekļaujošā un nediskriminējošā veidā, neskarot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas īpašās iezīmes un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses. Šis jaunais domāšanas veids, kas orientēts uz gatavību, ir nepieciešams, lai pastiprinātu ES noturību, aizsargātu tās vērtības, nosargātu tās ekonomiskos panākumus un konkurētspēju un pielāgotos klimata pārmaiņām.
18. Eiropadome mudina turpināt darbu pie tā, lai saskaņotā veidā uzlabotu ES un tās dalībvalstu noturību, gatavību, krīžu novēršanas un reaģēšanas spējas, tostarp saistībā ar turpmāko gatavības stratēģiju. Tā aicina Komisiju, Augsto pārstāvi un Padomi turpināt darbu pie dažādiem darba virzieniem un darbībām ES līmenī, lai atbalstītu dalībvalstis, ņemot vērā dažādu veidu krīžu specifiku un respektējot dalībvalstu pienākumus un kompetences.

V. MIGRĀCIJA

19. Eiropadome izvērtēja panākumus, kas gūti, īstenojot tās secinājumus par migrāciju. Tā pieņēma zināšanai neseno Komisijas priekšsēdētājas vēstuli, īpašu uzmanību pievēršot svarīgajam darbam, kas pašlaik norisinās saistībā ar ārējo dimensiju, pieņemto ES tiesību aktu īstenošanai un spēkā esošo tiesību aktu piemērošanai, neatbilstīgas migrācijas novēršanai un apkarošanai, tostarp, izmantojot jaunus paņēmienus atbilstīgi ES un starptautiskajām tiesībām, steidzamajiem centieniem veicināt, palielināt un paātrināt atgriešanu, drošām izcelsmes valstīm un cīņai pret instrumentalizāciju, cilvēku tirdzniecību un kontrabandu, kā arī drošiem un likumīgiem ceļiem saskaņā ar valstu kompetencēm. Eiropadome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu 2025. gada sākumā nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu par atgriešanu, aicina abus likumdevējus prioritārā kārtā panākt virzību darbā pie tiem dosjē, kuriem ir migrācijas dimensija, un pieņemt zināšanai Komisijas paziņojumu par migrācijas izmantošanu kā ieroci un drošības stiprināšanu pie ES ārējām robežām.

VI. CITIJAUTĀJUMI

Paplašināšanās un reformas

20. Atgādinot savus iepriekšējos secinājumus un 2023. gada 6. oktobra Granadas deklarāciju un atbilstoši savai Stratēģiskajai programmai, Eiropadome uzsver, ka paplašināšanās joprojām ir svarīga kā ģeostratēģisks ieguldījums mierā, drošībā, stabilitātē un labklājībā. Pamatojoties uz jauno dinamiku paplašināšanās procesā un saskaņā ar pieeju, kas balstīta uz nopelniem, gan Savienībai, gan valstīm, kuras vēlas kļūt par dalībvalstīm, ir pienākums maksimāli izmantot šo iespēju.
21. Eiropadome apstiprina secinājumus par paplašināšanos, kurus Padome apstiprināja 2024. gada 17. decembrī.

Moldovas Republika

22. Eiropadome pauž atzinību Moldovas Republikas iestādēm par prezidenta vēlēšanu un referenduma par to, ka konstitūcijā tiek nostiprināta pievienošanās Eiropas Savienībai, sekmīgu norisi, neraugoties uz Krievijas hibrīddarbībām nolūkā graut valsts demokrātijas institūcijas. Tā pauž gandarījumu par Moldovas Republikas iedzīvotāju apņemšanos virzīties uz integrāciju Eiropā.
23. Eiropas Savienība turpinās cieši sadarboties ar Moldovas Republiku, lai uzlabotu valsts noturību un stabilitāti un atbalstītu valsts reformu centienus tās virzībā uz Eiropu, tostarp, īstenojot Moldovas Republikas izaugsmes plānu un ātri pieņemot reformu un izaugsmes mehānismu.
24. Eiropadome aicina Komisiju steidzami aplūkot turpmākus veidus, kā palīdzēt Moldovas Republikai tās energoapgādes drošības stiprināšanā.

Gruzija

25. Atgādinot savus 2024. gada jūnija un oktobra secinājumus, Eiropadome atkārtoti pauž nopietnas bažas par rīcības virzienu, ko ir izvēlējusies Gruzijas valdība un kas ir pretrunā vērtībām un principiem, kuri ir Eiropas Savienības dibināšanas pamatā. Tā izsaka nožēlu par Gruzijas valdības lēmumu līdz 2028. gadam apturēt valsts pievienošanās ES procesu.
26. Eiropadome stingri nosoda vardarbību pret miermīlīgiem protestētājiem, politiķiem un mediju pārstāvjiem. Gruzijas iestādēm ir jārespektē tiesības uz pulcēšanās un vārda brīvību un jāatturas no spēka lietošanas. Visi vardarbības akti ir jāizmeklē, un vainīgie ir jāsauc pie atbildības.
27. Eiropadome uzsver Savienības gatavību atbalstīt Gruzijas tautas centienus tuvināties Eiropai un valsts ceļu uz pievienošanos, ja Gruzijas iestādes mainītu pašreizējo rīcības virzienu.

Hibrīddarbības

28. Eiropadome stingri nosoda pret Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm vērsto Krievijas hibrīdkampaņu, tostarp sabotāžu, kritiskās infrastruktūras traucējumu izraisīšanu, kibernetiskus uzbrukumus, informācijas manipulāciju un iejaukšanos, un mēģinājumus graut demokrātiju, tostarp vēlēšanu procesā. Šajā sakarā tā atzinīgi vērtē to, ka ierobežojošo pasākumu satvarā saistībā ar Krievijas destabilizējošām darbībām ir pieņemti pirmie ieraksti sarakstā. Eiropas Savienība un dalībvalstis turpinās stiprināt savu noturību un pilnībā izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai novērstu Krievijas hibrīddarbības, atturētu no tām un reaģētu uz tām.

Brīvība, drošība un tiesiskums

29. Eiropadome atzinīgi vērtē Padomes lēmumu no 2025. gada 1. janvāra atcelt personu pārbaudes pie iekšējām sauszemes robežām ar Bulgāriju un Rumāniju un starp tām.
30. Eiropadome apstiprina likumdošanas un operatīvās plānošanas stratēģiskās pamatnostādnes brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, kuras Padome pieņēma 2024. gada 12. decembrī.

Venecuēla

31. Eiropadome atkārtoti pauž bažas par situāciju Venecuēlā. Tā aicina atbrīvot visus politiskos ieslodzītos un aicina Venecuēlu pildīt savas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām. Eiropas Savienība mobilizēs visus tās rīcībā esošos rīkus, lai atbalstītu demokrātiju un miermīlīgu un iekļaujošu pāreju Venecuēlā.

*

* *

Pēc postošā ekstrēmā laikapstākļu notikuma Majotā Eiropadome izsaka visdziļāko līdzjūtību un apliecina savu solidaritāti ar Majotas iedzīvotājiem.
